

Livet

i ferskevande

DET DANSKE
SPEJDERKORPS

EN BID AF NATUREN

Der er mange typer for ferskvand og livet er ikke det samme overalt. Nogle dyr foretrækker de rindende bække og åer, andre er til dammen og søens stillestående vand. Vandets kvalitet har stor betydning for dyrelivet deri. Nogle dyr tilbringer livet under vandoverfladen andre på/i overfladen. Vegetationen på bredden har også stor betydning for dyrelivets forskellighed.

Endnu et lille hæfte udarbejdet af ildfluerne om livet i og ved vore ferske vande. I hæftet her finder du nogle små aktiviteter og forklaringer om vores ferske vande der kan gøre et besøg ved evt. søen eller åen til en spændende opdagelsesrejse for dig og dine spejdere.

God tur.

Naturudvalget

Hej

***I dag er jeg ude ved søen og åen,
her er mange spændende insekter,
dyr og fugle Det skulle du også prø-
ve. Få nogle gode ideer her i hæftet.***

Se ildfluer.dk

Hvad er ferskvand ?

Du finder ferskvand disse steder:

Sø

Dam

Vandhul

Mosehul

Branddam

Voldgrav

Gadekær

Å

Bæk.

Mange af de søer, vandhuller, Åer og vandløb vi har i dag er menneskeskabt.

Der vil være lidt om planter, insekter, dyr, fisk og fugle i denne folder.

Materiale forslag til turen

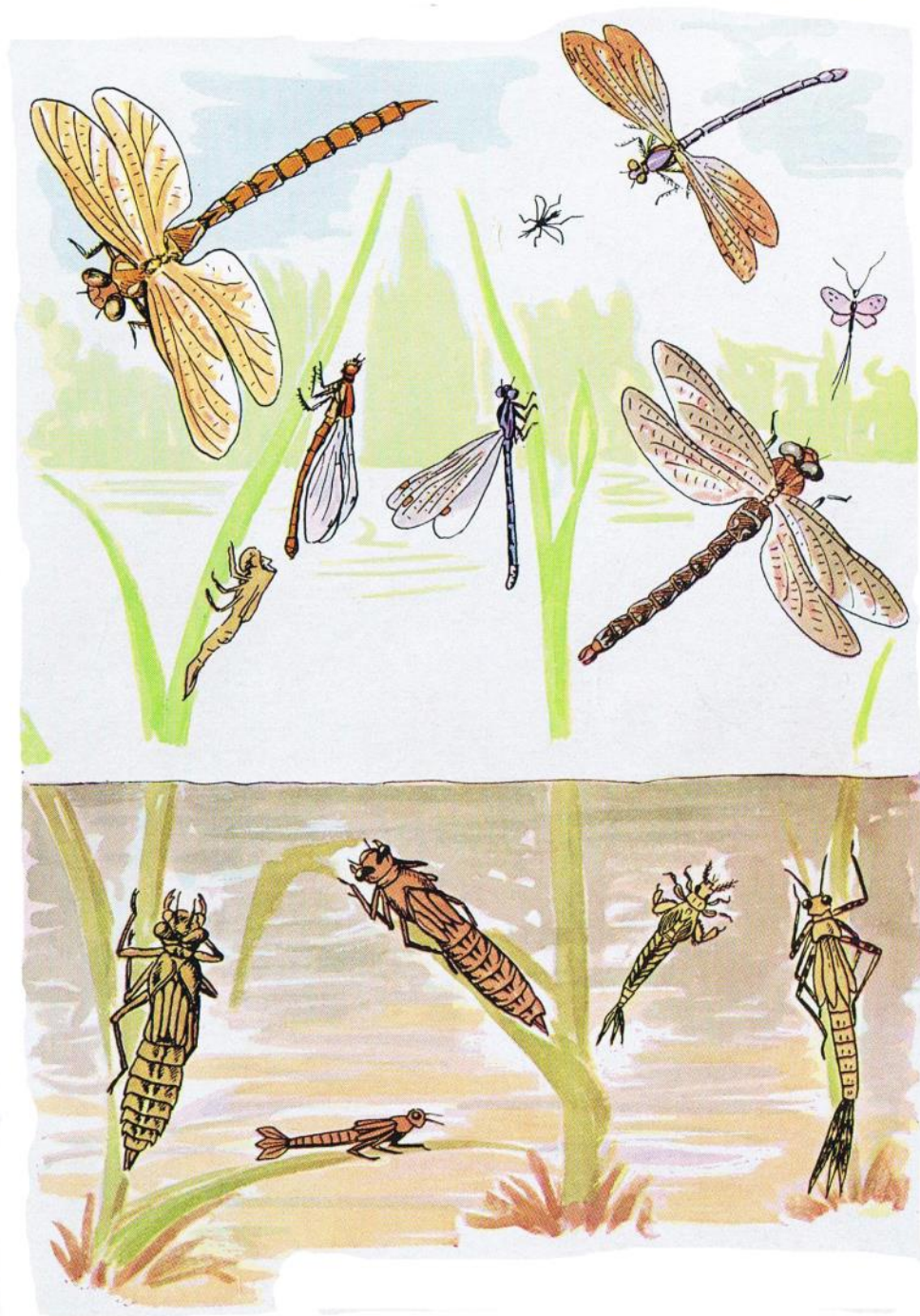
- Pak en rygsæk med følgende:
- Fiskenet eller en køkkensigte hvor man kan sætte en gren fast på håndtaget med et spændebånd eller strips –og så kan det bruges som fiskenet.
- Foto bakker eller andet som kan bruges til at have de fangede dyr i.
- Dåselup eller forstørrelsesglas
- Plast pincetter (kan købes på apoteket)
- Bestemmelsesdug, Vanddyr
- Planteske
- Bøger: Hvad finder jeg i Sø og å - Livet i naturen

Hvis du ikke har dette udstyr kan du låne Ildfluernes naturrygsæk Sø & å, udstyret bookes på www.ildfluere.dk

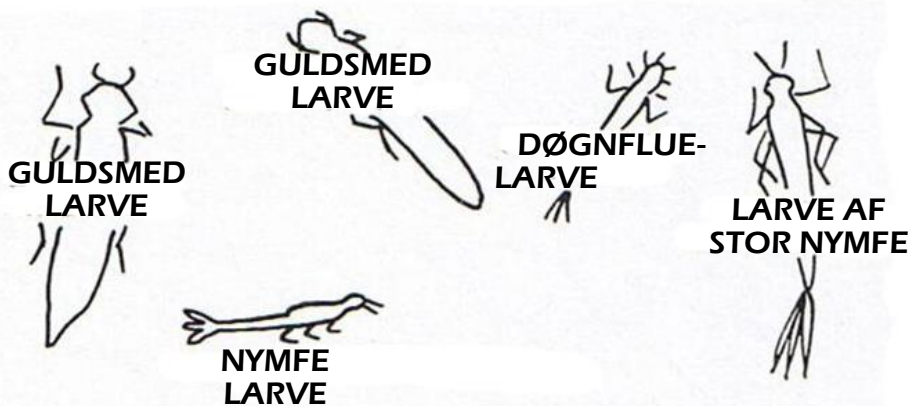
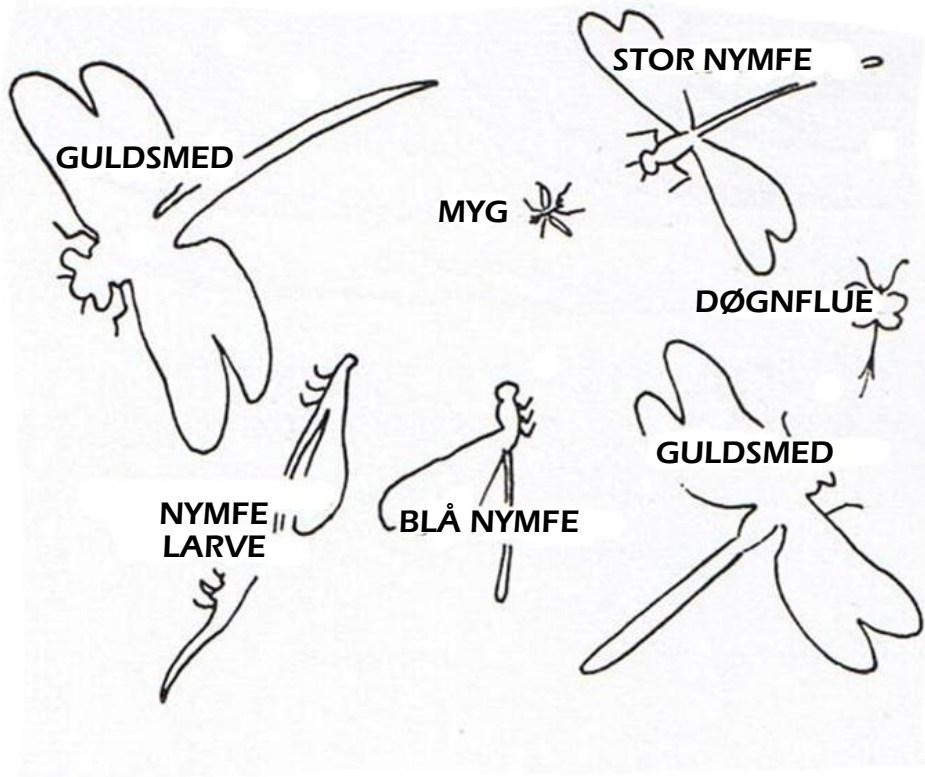
Du kan også lave en vandkikkert, se aktivitet på side 12

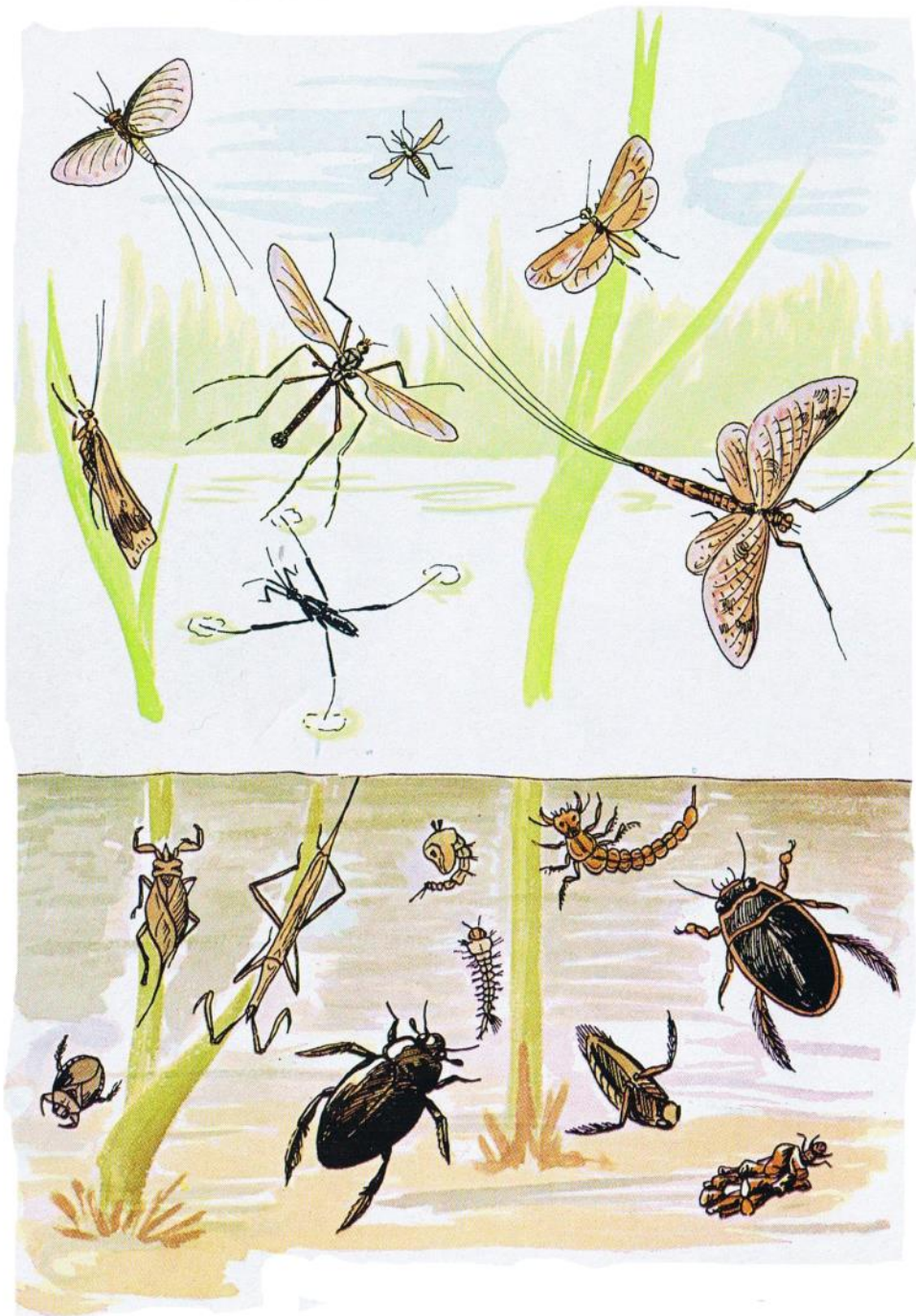
Livet i og omkring et vandhul

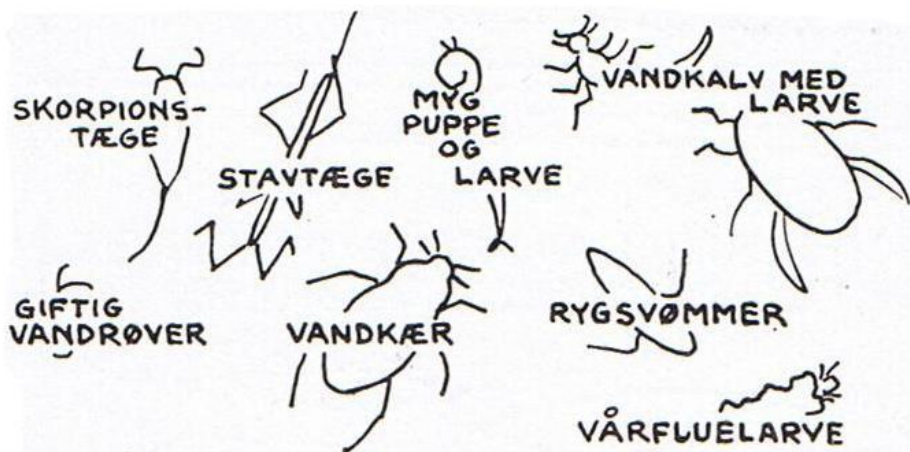
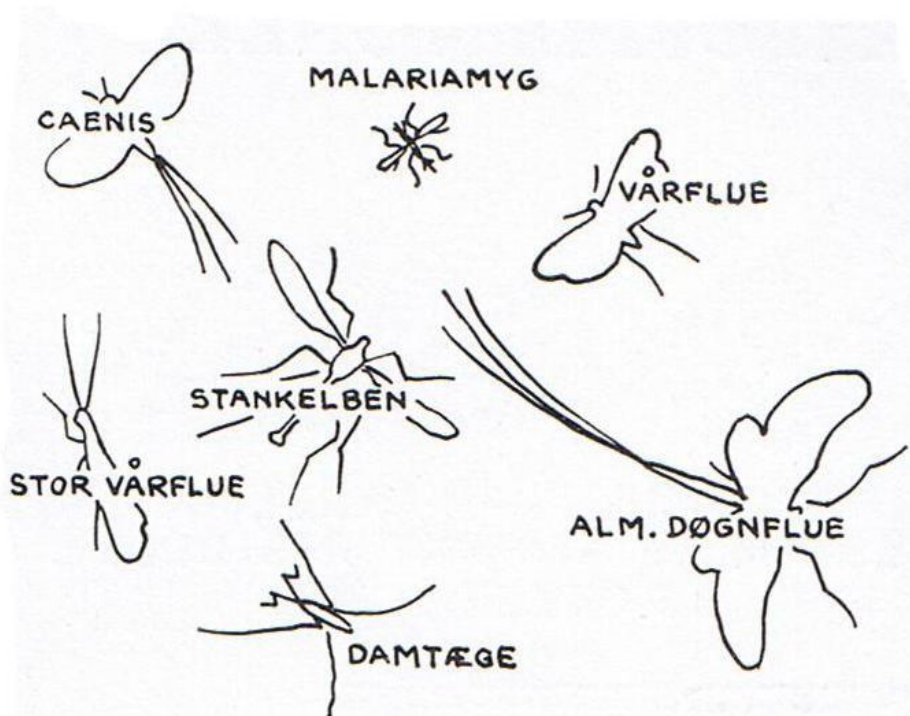
Livet i og omkring et vandhul

Livet i og omkring et vandhul

Livet i og omkring et vandhul

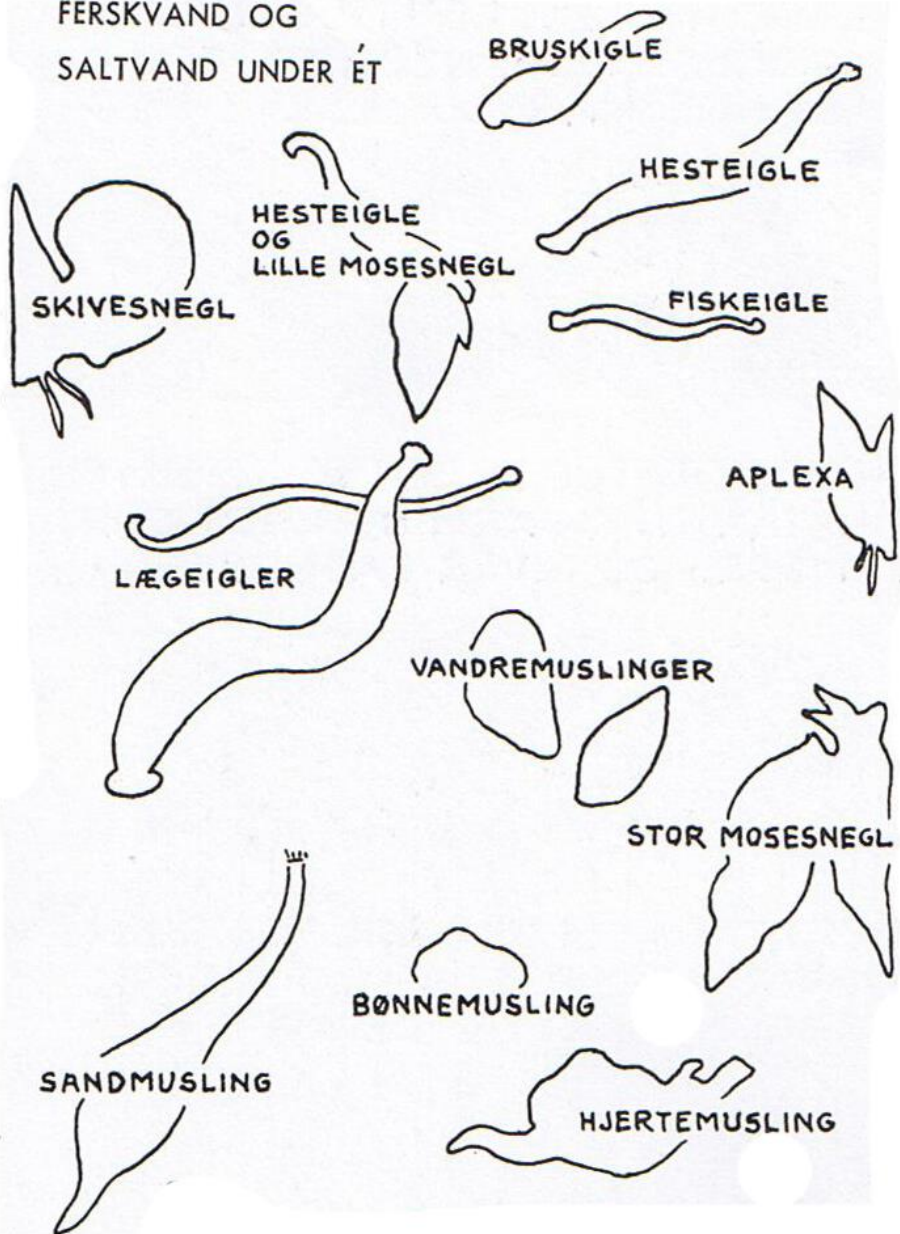

Livet i og omkring et vandhul

Livet i og omkring et vandhul

FERSKVAND OG
SALTVAND UNDER ÉT

Byg din vandkikkert

Vandets urolige overflade rammes ofte af lysets reflekser og gør det ofte svært at se hvad der sker nede i vandet. Det er meget lettere at se med en vandkikkert, som kan købes eller man kan lave en selv.

Du skal bruge et plasticrør 10-15 cm i diameter og ca. 30 cm langt. Du kan prøve at spørge på genbrugspladsen om de har et gulvtæpperør eller et stykke kloakrør som ikke har været brugt. For den ene ende af røret sættes et stykke husholdningsfilm der holdes på plads med et gummibånd, man kan også sætte et stykke plexiglas for enden af røret med noget silicone eller lim.

Vandrensning

I skal bruge: Stor urtepotte med hul i bunden eller en flaske hvor bunden er skåret væk, vat, småsten, grus, sand, kaffefiltet og et glas.

Læg et lag vat i bunden af urtepotten/flasken. Så et lag af småsten, et lag af grus, et lag af sand og til sidst et stk. af et kaffefilter. Stil urtepotten ovenpå glasset og i er nu klar til og prøve med forskellige typer af vand.

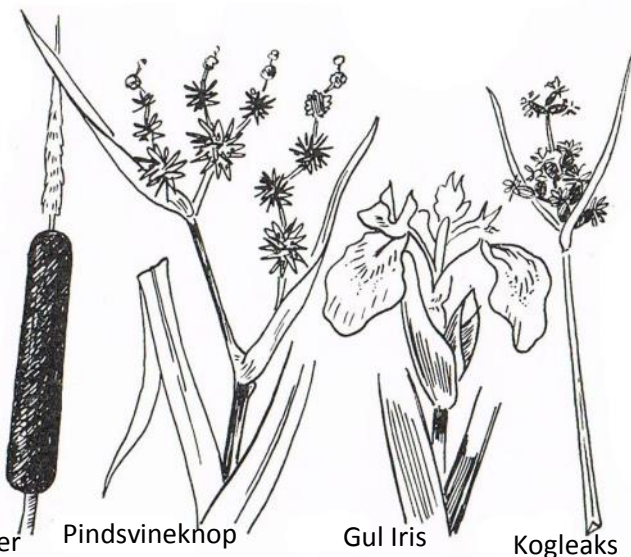
Sådan laver du en fiskestang

Først laver du stangen. Find en lige hasselkæp på omkring 150 cm. Den skal være 1 - 1 1/2 cm tyk. Skær med din kniv en lille rille rundt om spidsen af pinden, i den tyndeste ende. Rillen skal ligge 2 cm inde på pinden. Skær 150 cm fiskeline af og bind det fast omkring rillen i pinden med et dobbelthalsstik. Tjek at linen sidder godt fast. Sæt først flåd (prop) på linen 30 - 40 cm fra enden. Et flåd laves af en korkprop, lave et hul gennem korkproppen med et stykke ståltråd, du skal bruge en tynd pind som stikkes gennem hullet i korkproppen, sammen med fiskesnøren, så kan du justere det op og ned, når du kender vanddybden. Sæt så dit synk på - en lille tung ting, som sidder 10 cm over krogen og holder den nede i vandet. Du kan bruge en lille møtrik eller sten med hul i, som du kan binde fast på snøren. Så binder du krogen fast nede i enden af fiskelinen. Linen er glat - og den er lettest at binde fast med en fiskerknude.

Rørskoven

Rørskoven er et plantesamfund, der ofte findes ved søer, i et bælte mellem det åbne vands planter og de enge der omgiver søen. Gå kun på de stier der er rundt ved en sø, medbring dolk, målebånd og en planteske.

- * 1. Mål det højeste tagrør du kan finde.
- * 2. Skær tagrøret af så langt nede som muligt og mål tagrørets tykkelse, hvor mange gange er tagrørets højde større end dets tykkelse ?
- * 3. Prøv at grave lidt op omkring tagrøret, hvordan breder det sig ?
- * 4. Hvad bruges tagrør til ?
- * 5. Der vokser også andre planter langs søen, undersøg hvilke, brug en Flora bog.

Dunhammer

Pindsvineknap

Gul Iris

Kogleaks

Sø & å quiz

Tip 13 og se løsningen på www.ildfluer.dk

1 X 2

Hvad er et Tagrør ? 1. Et nedløbsrør X. En plante ved vandet 2. Et rør som gror på taget			
Hvad er Svanen ? 1. Danmarks nationalfugl X. En truet fugl 2. En fugl der ikke findes i Danmark			
Vandrotten er en ? 1. En rotte som drikker vand X. En der er vild med at bade 2. Et dyr som lever ved og i vandet			
Bjørneklo er ? 1. En invasiv plante som skal fjernes X. Kloen på en bjørn 2. Et film-udtryk			
Guldsmed er ? 1. Et insekt X. En person der arbejder med guld 2. En fugl			
Skøjtøløber er ? 1. En person der løber på skøjter X. Et lille vanddyr med hus 2. Et insekt			
Dunhammer er ? 1. En plante der vokser ved vandet X. En hammer man slår dyner med 2. En larve som lever i vandet			
Pil er ? 1. Et våben X. Et pegeredskab 2. Et træ eller busk			
Gedden er ? 1. Et dyr X. En fisk 2. En busk som gror hvor der er fugtigt			
Lappedykker er ? 1. En sø i Finland X. En andefugl 2. En person der lapper dykkerudstyr			
Odder er ? 1. En landtange X. En spejder 2. Et dyr			
Igler er ? 1. Et spil X. En båltype 2. En ledorm			
Krebs er ? 1. Et vanddyr X. Små fluer ved søer 2. Ø ud for Bornholm			

Opskrifter

Dunhammer salat

Snittede nedre bladskeder af dunhammer

Musevikke blade

Blade af bredbladet klokke Skovsalat-blade

Fintrevne mælkebøtteblade

Hakkede bog

Hakket løgkarse eller løgbruskhat

Rapsoliehældes over salaten til sidst.

Fakta om dunhammer

DUNHAMMER er en spiselig plante og kan bruges til flere forskellige ting. Den er nem at kende som den står i sivkoven på ca. 20-30cm. vand. Man kan plukke nye lysegrønne bladskud og spise dem med det samme, eller bruge dem i salat. Rødderne er nemme at få fat i, et roligt træk i planten, så kan man nemt få rødderne fri og man har så et helt måltid. Rødderne kan koges og bruges som kartofler. De kan også ristes og spises med det samme. Blomsten fra dunhammer er også frisk og velsmagende.

